

Päiväys

8.5.2026

Diaarinumerot

368/03.04.04.04.19/2025

369/03.04.04.04.19/2025

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

8.5.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **15.5.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 8.5.2026 nro 597/2026, valitukset ympäristölupa-asiassa, koskien Mäntymäen asfalttiaseman toiminnan muuttamista ja toiminnan aloittamislupaa, Nurmijärvi.

Luvan hakija

GRK Suomi Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **8.5.2026–15.6.2026**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **15.6.2026**.

8.5.2026

Dnrot

368/03.04.04.04.19/2025

369/03.04.04.04.19/2025

Asia Valitukset ympäristölupa-asiassa

Valittajat 1. Nurmijärven kunta

2. [REDACTED]

Luvan hakija GRK Suomi Oy

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 4.2.2025 nro 37/2025

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt ympäristöluvan GRK Suomi Oy:n Mäntymäen asfalttiaseman toiminnalle. Lupa koskee asfaltin valmistamista sekä jätteiden vastaanottoa, varastointia, käsittelyä ja hyödyntämistä asfaltin valmistuksessa. Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla lupaan liitettyjen lupamääräysten 1–33 mukaisesti.

Luvan saaja voi aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan lupapäätöksen mukaisia lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta.

Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista asetettava 62 750 euron (sisältäen arvonnäköveron) suuruinen vakuus Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eduksi ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräykset 1, 4–23 ja 25–28 kuuluvat seuraavasti:

Yleiset lupamääräykset

1. Asfalttiasemalla saa vastaanottaa, käsitellä ja varastoida sekä hyödyntää asfaltin valmistuksessa seuraavan taulukon mukaisia jätteitä enintään taulukon mukaiset määrät.

Jätelaji	Tunnusnumero	Vastaanottomäärä (t/a)	Varastointimäärä (t)
Asfalttijäte	17 03 02	300 000	120 000
Lentotuhkat	10 01 02 10 01 03 10 01 17	15 000	10 000

Asfalttijäte ei saa sisältää kivihiilitervaa, vaarallista jätettä, kuten öljyä tai vaarallisia kemikaaleja, eikä siihen kuulumatonta materiaalia.

4. Asfalttiaseman toimintaa saa harjoittaa maanantaista perjantaihin kello 5–22 pois lukien arkipyhät. Tämän lisäksi asfalttiasema saa toimia yöaikana kello 22–5 maanantaista perjantaihin pois lukien arkipyhät yhteensä enintään 40 vuorokautena kalenterivuodessa. Asfalttiaseman yöaikaisesta toiminnasta (kello 22–5) on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle etukäteen valvontaviranomaisen tarkemmin ohjeistamalla tavalla.

Asfalttijätteen murskaus ja muu erityisen meluava toiminta on sallittu maanantaista perjantaihin kello 7–22 pois lukien arkipyhät.

Varastointi ja kenttäalueen rakenteet

5. Lentotuhka sekä muut pölyävät materiaalit ja jätteet on varastoitava siiloissa tai muissa vastaavissa umpinaisissa rakenteissa niin, että hiukkasten leviäminen ympäristöön voidaan estää. Murskattu (käsitelty) asfalttijäte on varastoitava katetussa tilassa. Jätteiden varastointiaika on pidettävä mahdollisimman lyhyenä. Jätteitä saa varastoida alueella enintään kolme vuotta ennen niiden hyödyntämistä ja enintään yksi vuosi ennen niiden loppukäsittelyä.

6. Asfalttiaseman toiminnalliset alueet mukaan lukien asfalttijätteen varastointiin ja käsittelyyn käytettävät kenttäalueet on päällystettävä asfaltilla tai muulla vastaavalla kestopäällysteellä. Määräyksen mukaiset päällystämistä koskevat vaatimukset on toteutettava 30.6.2026 mennessä.

7. Toiminnassa käytettävät kemikaalit on varastoitava ja niitä on käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Kemikaalien käsittely-, jakelu- ja varastointialueet on sijoitettava nestetiiviille, käsiteltäville kemikaaleille soveltuvalla alustalla, joka on reunoiltaan korotettu. Kemikaalit on varastoitava vaatimustenmukaisissa pakkauksissa ja säiliöissä niille osoitetuilla paikoilla. Kemikaalisäiliöt on sijoitettava vaatimustenmukaisiin suoja-altaisiin tai vallitiloihin. Säiliöiden ja suoja-altaiden sijoittelussa ja rakenteessa on huomioitava kemikaalien ominaisuudet, törmäyksen ja ilkvallan esto sekä laponesto ja ylitäytönesto. Polttonesteiden

varastointisäiliöiden tulee olla kaksivaippaisia tai kiinteällä valuma-altaalla varustettuja. Erillisen valuma-altaan tilavuuden on oltava vähintään 1,1 kertaa altaaseen sijoitetun suurimman säiliön tilavuus. Säiliöiden on oltava suljettuja ja ne on varustettava ylitäytönestimillä. Tankkauslaitteistot on varustettava lukittavilla sulkuventtiileillä.

Kemikaalien täyttö- ja tyhjennyspaikat ja lastausalueet on suunniteltava ja rakennettava siten, että mahdolliset vuodot voidaan havaita ja kerätä talteen.

Vuotojenhallintarakenteiden sekä käsittely- ja varastointialueiden pinnoitteiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti ja todetut vauriot on korjattava viipymättä. Tarkkailu on sisällytettävä osaksi toiminnan käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelmaa.

Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta on laitoksella oltava valmius välittömästi havaita vuoto (esimerkiksi vuodonilmaisimet) ja kerätä päästö talteen.

Päästöt pintavesiin

8. Asfalttiaseman toiminnallisilla kenttä- ja varastointialueilla muodostuvat hulevedet on kerättävä hallitusti yhteen ja johdettava hulevesialtaaseen. Allas on mitoitettava siten, että siinä voidaan käsitellä kaikki laitosalueella muodostuvat hulevedet myös rankkasadetilanteissa. Hulevesistä ei saa aiheutua alueen ulkopuolisten ojien tukkeutumista tai virtauksen jatkuvaa heikentymistä, joista voi olla vettymis- tai muuta haittaa naapurikiinteistöille.

Polttonesteiden varastointi- ja jakelualueilla sekä muilla öljy- ja/tai kemikaalipäästön riskialueilla, muodostuvat hulevedet on ennen niiden johtamista hulevesialtaaseen käsiteltävä standardin SFS-EN-858-1 mukaisessa I luokan öljynerottimessa, josta poistuvan veden hiilivetytypitoisuus on alle 5 mg/l. Öljynerottimen tulee olla varustettu öljytilan täyttymisestä ilmaisevalla hälyttimellä. Öljynerottimien jälkeen tulee olla näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo tai muu huleveden sulkemiseen tarkoitettu laitteisto.

9. Hulevesialtaaseen ja siitä edelleen ojaan johdettava hulevesi ei saa sisältää valtioneuvoston vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun asetuksen (1022/2006) liitteen 1 kohdassa A tarkoitettuja vaarallisia aineita pintaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavina määrinä, eikä asetuksen liitteen 1 kohdassa B tarkoitettuja vaarallisia aineita pitoisuuksina, jotka ylittävät asetuksessa tarkoitettuja raja-arvot. Lisäksi veden haitallisten aineiden pitoisuuksien on oltava niin alhaisia, ettei toiminnasta aiheudu asetuksen liitteen 1 kohdissa C2 ja D säädettyjen ympäristölaatu normien ylityksiä vesistöissä.

Päästöt ilmaan

10. Asfalttiasemalta ilmaan johdettavien poistokaasujen parametrisoituneet pitoisuudet saavat 2.5.2025 alkaen olla enintään seuraavat:

- Haju 25 000 HY/Nm³
- Hiukkaset 20 mg/Nm³
- Bentseeni 20 mg/Nm³
- PAH (summa) 10 mg/Nm³

Poistokaasut ilmaan tulee johtaa piippuun, jonka korkeus on vähintään 50 metriä.

Hajun, bentseenin ja PAH-yhdisteiden päästöraja-arvo on saavutettu, kun mittauskerroittain kolmen näytteen keskiarvo täyttää asetetun vaatimuksen. Hiukkasia koskeva päästöraja-arvo katsotaan noudatetun, kun kolmen vähintään 30 minuuttia kestävä peräkkäisen mittauksen keskiarvo kuivaan kaasuun redusoituna 17 % happipitoisuuteen ei ylitä raja-arvoa.

Mittaustulosta tulee verrata asetettuun raja-arvoon vähentämättä siitä mittausepävarmuutta. Päästöraja-arvot eivät ole voimassa prosessin käynnistys- tai pysäytystilanteissa.

11. Laitosta ja siihen liittyviä prosesseja on käytettävä ja hoidettava siten, että toiminnasta, tavanomaiset toimintahäiriöt mukaan lukien, aiheutuva hajun tuntikeskiarvo on mallinnuksen perusteella alle 2,0 HY/m³ ympäristön asuinkiinteistöjen piha-alueilla vähintään 98 % laitoksen toiminta-ajasta.

Toimintaa koskeva hajupäästöjen leviämismalli on päivitettävä 31.3.2026 mennessä. Mallinnuksen tulee perustua laitoksella tehtyihin hajupäästömittauksiin merkittävimmät hajupäästölähteet kuten asfaltin lastaus mukaan lukien. Mallinnuksesta on laadittava raportti, joka on toimitettava tiedoksi valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Raportissa on esitettävä karttapohjalla mallinnustulokset tuntikeskiarvona ilmaistuna 98 % kokonaisajalla hajuvyöhykkeittäin (esimerkiksi 1, 2, 3, 5 HY/m³) ja ympäristön asuinkiinteistöt siten, että määräyksen 11. toteutuminen voidaan todentaa.

12. Asfalttiaseman prosesseissa, joista voi aiheutua hajuhaittaa, on käytettävä koteloiteja, katteita ja muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan taseoisia hajuntorjuntamenetelmiä ja puhdistuslaitteistoja. Asemalta lähtevät asfalttimassakuormat on peitettävä lastauksen jälkeen.

13. Hakijan on laadittava teknistaloudellinen selvitys asfalttimassan lastauksen yhteydessä vapautuvien hajupäästöjen ehkäisemis- ja hallintakeinoista. Selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle 31.12.2025 mennessä.

14. Laitokselle on laadittava hajuhaittojen hallintasuunnitelma. Suunnitelmassa on kuvattava vähintään hajun kanavoidut päästölähteet, hajun hajupäästölähteet, hajun rajoittamismenetelmät hajupäästölähteittäin, poikkeavien tilanteiden hajupäästöihin varautuminen ja toimet tilanteen hoitamisesta, menettely hajupitoisuuden raja-arvon ylittyessä, hajun

omavalvontaluonteinen ja hajupäästön mittauksiin perustuva hajutarkkailu sekä havaintojen ja tarkkailutulosten kirjanpito ja raportointi. Suunnitelma on pidettävä ajantasaisena. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 30.5.2025 mennessä.

15. Toiminnasta tai toiminnan liikenteestä ei saa aiheutua pölyhaittaa alueen ulkopuolelle. Murskauksesta aiheutuvia pölyhaittoja on ehkäistävä kastelulla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti tai muilla parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustavilla menetelmillä.

Varastokasat sekä alue, jolla työkoneet liikkuvat, on hoidettava siten, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Pölyämistä on tarvittaessa torjuttava kastelemalla vedellä, päällystetyn alueen harjauksella tai käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta tehokasta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Melu

16. Toiminnasta aiheutuva melu yhdessä Mäntymäen tuotantoalueen (muun muassa louhinta-, murskaus- ja kierrätystoiminnat) melun kanssa ei saa ylittää päivällä klo 7–22 lähimpien häiriintyvien asuinrakennusten piha-alueella yhden tunnin ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq} 1h) 55 dB eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq} 1h) 45 dB. Yöllä (klo 22–07) raja-arvot ovat (L_{Aeq} 1h) 45 dB (asuinrakennukset) ja (L_{Aeq} 1h) 40 dB (loma-asuntoalueet).

Jos melu on luonteeltaan kapeakaistaista tai iskumaista, lisätään tulokseen 5 dB ennen tuloksen vertaamista edellä mainittuihin raja-arvoihin.

Edellä asetettuja raja-arvoja katsotaan noudatetun, jos melumittauksissa tai mallinuksissa saadut tulokset eivät ylitä raja-arvoja ottaen huomioon käytetyn menetelmän epävarmuus.

Jos melutaso ylittyy, tulee luvan saajan ryhtyä toimenpiteisiin melutason alentamiseksi.

Toiminnassa muodostuvat jätteet

17. Toiminnassa syntyvät jätteet on luokiteltava jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) 4 §:n ja liitteen 3 mukaisesti jätenimikkeisiin ja tunnusnumeroihin.

Lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on varastoitava erillään toisistaan. Jätteitä on varastoitava ja käsiteltävä siten, ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista, maaperän, pohjaveden tai pintaveden pilaantumista, hajuhaittaa eikä muutakaan haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Nestemäiset vaaralliset jätteet on varastoitava asianmukaisissa merkityissä astioissa tai säiliöissä. Astiat ja säiliöt on sijoitettava suoja-altaaseen tai

reunakorokkeella varustettuun tilaan tai varastointitilan on muutoin oltava rakennettu siten, että mahdolliset vuodot voidaan havaita ja kerätä talteen.

Jätteiden varastointiaika on pidettävä mahdollisimman lyhyenä. Vaarallisia jätteitä saa varastoida laitosalueella enintään 12 kuukautta.

Jätteet on toimitettava ensisijaisesti kierrätettäviksi tai jos kierrätys ei ole mahdollista, muulla tavoin hyödynnettäviksi. Ainoastaan hyödyntämiseen kelpaamattomat jätteet saa toimittaa loppukäsiteltäviksi. Jätteet on toimitettava laitokselle, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai muussa viranomaispäätöksessä kyseisen jätteen vastaanotto on hyväksytty.

Vaarallisten jätteiden siirroista (kuljetuksista) tulee laatia jätelain 121 §:n mukaiset siirtoasiakirjat, joiden tulee olla tarvittaessa valvontaviranomaisen tarkastettavissa.

Tarkkailu

18. Toiminnan käyttö-, päästö- ja vaikutus- sekä jätetarkkailu on toteutettava päätöksen liitteenä olevan tarkkailusuunnitelman mukaisesti, lupamääräysten mukaisesti muutettuna. Päivitetty tarkkailusuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle 30.6.2025 mennessä.

Tarkkailusuunnitelma on pidettävä ajan tasalla. Valvontaviranomainen voi päätöksellään muuttaa tarkkailusuunnitelmaa edellyttäen, että muutokset eivät heikennä lupamääräyksissä määrättyä tarkkailun kattavuutta tai tulosten luotettavuutta.

19. Öljyn- ja pölynerotinjärjestelmien sekä niihin liittyvien hälyttimien toimivuus on varmistettava säännöllisillä tarkistuksilla. Varastointi- ja käsittelykenttien päällysteiden, kemikaali- ja polttoainesäiliöiden sekä niihin liittyvien turvalaitteiden sekä vesien keräys- ja johtamisjärjestelmien kuntoa on tarkkailtava osana päivittäistä käyttötarkkailua. Havaitut viat on korjattava viipymättä.

20. Asfalttiasemalta ilmaan johdettavasta poistokaasusta on kahdesti vuodessa mitattava hajun (HY/Nm^3) sekä hiukkasten, bentseenin ja PAH-yhdisteiden (summa) pitoisuudet (mg/Nm^3). Edellä mainitut poistokaasumittaukset on suoritettava ensimmäisen kerran 30.5.2025 mennessä. 1.1.2027 alkaen edellä mainittujen parametrien tarkkailun tiheyttä voidaan valvontaviranomaisen toimesta harventaa yhteen kertaan vuodessa, mikäli pitoisuudet ovat tarkkailun perusteella osoittautuneet vakaiksi ja alittaneet niille asetetut raja-arvot. Typen oksidien (NO_x) pitoisuus poistokaasuissa on mitattava kolmen vuoden välein. NO_x -päästöt on mitattava myös asfaltinvalmistuslaitteiston vaihtumista seuraavan toimintavuoden aikana. Tämän lisäksi H_2S - ja TRS-yhdisteiden pitoisuudet laitoksen poistokaasuissa on määritettävä kertaluonteisesti 31.12.2025 mennessä.

Näytteenotto on ajoitettava tilanteeseen, jossa päästöt ovat arvion mukaan suurimmillaan.

Mittauksista on laadittava raportti, jossa pitoisuusmittaustulosten lisäksi esitetään ainakin laitoksen päästöt tunti- ja vuosipäästöinä (kg/h, t/a), mahdolliset reduktiot, tiedot mittausmenetelmistä ja arvio mittausten edustavuudesta, tiedot asfalttiaseman toiminnasta mittauksen aikana sekä tiedot mittauksen aikana asfaltin tuotannossa käytetyn kierrätysasfaltin prosentuaalisesta määrästä (%). Mittausraportissa hiukkas- ja NO_x-pitoisuudet on esitettävä yksikössä mg/Nm³ kuivaa kaasua redusoituna 17 prosentin happipitoisuuteen. Raportti on toimitettava tiedoksi valvontaviranomaiselle sekä Nurmijärven ympäristönsuojeluviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa mittauksista.

21. Asfalttiasemalla muodostuvaa hulevettä on 1.7.2025 alkaen tarkkailtava öljynerottimen jälkeen kahdesti vuodessa ennen kuin hulevesi yhdistyy alueen muihin vesiin (hulevesialtaaseen). Huleveden määrää on mitattava tai arvioitava muulla luotettavalla tavalla. Hulevesinäytteistä on määritettävä vastaavat parametrit kuin ojapisteestä LUO24.

Suunnitelma uudesta huleveden tarkkailupisteen sijainnista ja näytteenottomenetelmästä on toimitettava valvontaviranomaiselle kaksi kuukautta ennen tarkkailupisteen käyttöönottoa.

22. Asfalttiaseman vaikutuksia pohjaveteen on 1.7.2025 alkaen tarkkailtava ottamalla vesinäytteitä kerran vuodessa vähintään yhdestä aseman vaikutusalueella olevasta tarkkailupisteestä (kalliopohjavesiputkesta). Pohjavesinäytteistä on määritettävä vähintään seuraavat parametrit: Pinnan korkeus, pH, kemiallinen hapenkulutus, sähköjohtokyky, ammonium-, nitriitti- ja nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, öljyhiilivedyt C₁₀-C₄₀, PAH-yhdisteet sekä metallien kokonaispitoisuudet: Rauta, mangaani, arseeni, kadmium, kromi, kupari ja lyijy. Tiedot pohjaveden tarkkailupisteestä (kaivokortti) ja sen sijainnista on toimitettava valvontaviranomaiselle kaksi kuukautta ennen tarkkailupisteen käyttöönottoa.

Asfalttiaseman pohjaveden tarkkailu voidaan yhdistää Mäntymäen tuotantoalueen olemassa olevaan pohjavesientarkkailuun.

23. Toiminnasta aiheutuvaa melupäästöä ja sen vaikutuksia on tarkkailtava seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Melupäästölähteiden äänitehotasojen (LWA, dB) mittaus on tehtävä 30.6.2025 mennessä. Toiminnasta aiheutuvan melun leviämismallinnus on päivitettävä ottaen huomioon myös alueen muut melua aiheuttavat toiminnot tämän jälkeen. Leviämismallin päivityksen yhteydessä sen laatu on varmennettava ympäristömelumittauksin.
- Melun leviämismallinnus on pidettävä ajantasaisena päivittämällä se meluun vaikuttavien merkittävien muutosten yhteydessä, kuitenkin vähintään 10

vuoden välein. Mallinnuksen on perustuttava ajantasaisiin melupäästölähteiden äänitehotasomittauksiin, ja mallinnuksessa on otettava huomioon myös alueen muut melua aiheuttavat toiminnot.

- Mallinnuksen tulokset on esitettävä karttapohjalla erikseen yöajan ja päiväajan melun osalta siten, että niistä on selkeästi luettavissa meluvyöhykkeet ja asuinrakennusten sijoittuminen vyöhykkeille. Raportissa on otettava kantaa melun raja-arvojen noudattamiseen.

Suunnitelma melumittauksista ja mallin laatimisesta on toimitettava valvontaviranomaiselle tarkastettavaksi viimeistään kuukautta ennen lähtömelutasomittausten toteuttamista.

Äänitehotasomittausten ja mallinnuksien raportit on toimitettava valvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa mallinnuksen toteuttamisesta.

25. Toiminnanharjoittajalla on oltava reaaliaikainen hajun seuranta- ja hajuhavaintojen ilmoitusjärjestelmä. Hajuhavainnosta järjestelmään tehdyn ilmoituksen on viipymättä ohjauduttava laitoksen toiminnasta vastaavalle henkilölle. Hajuhavainnoista on pidettävä kirjaa, johon havaintojen lisäksi kirjataan/tallennetaan tuuli- ja sääolosuhdetiedot havaintohetkellä. Kirjanpidossa havainnot on esitettävä myös kartalla. Valvontaviranomaisilla on oltava oikeus nähdä järjestelmään tallentuneita tietoja.

Selvitys reaaliaikaisesta hajun seuranta- ja ilmoitusjärjestelmästä on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) sekä tiedoksi Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 30.6.2025 mennessä. Hajun seuranta- ja hajuhavaintojen ilmoitusjärjestelmän olemassaolosta on lisäksi tiedotettava laitoksen vaikutusalueen asukkaita.

26. Toiminnanharjoittajan on osallistuttava pohja- ja pintavesien, melun, pölyn ja hajun yhteistarkkailuun, mikäli alueella sellaisia järjestetään.

Riskien hallinta, häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

27. Toiminnanharjoittajan on varauduttava ennalta poikkeuksellisiin tilanteisiin. Toiminnanharjoittajalla on oltava ympäristöriskinarviointiin perustuva varautumissuunnitelma, joka sisältää sammutusjätevesien hallintasuunnitelman. Ympäristöriskinarviointi ja varautumissuunnitelma on päivitettävä muutosten yhteydessä, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

28. Pölynpoistojärjestelmän rikkoutuessa tai hajupäästöjä olennaisesti lisäävän häiriön sattuessa on laitoksen päästöjä aiheuttava toiminta keskeytettävä, kunnes järjestelmä on korjattu tai häiriö poistettu.

Poikkeavista päästöistä ja muista ympäristöön vaikuttavista vahinko- ja häiriötilanteista on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Mikäli

päästöstä voi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle, on ilmoitus tehtävä myös kunnan terveydensuojeluviranomaiselle.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. Nurmijärven kunta

Nurmijärven kunnan on katsottava vaatineen valituksenalaisen päätöksen kumoamista ja lupahakemuksen hylkäämistä sekä toiminnan keskeyttämistä.

Toissijaisesti lupamääräyksen 4 toiminta-aikoja tulee supistaa siten, että toimintaa ei saa harjoittaa kello 22–05 välillä sekä rajaamalla toiminta-ajaksi maanantaista perjantaihin kello 7–18 pois lukien arkipyhät. Lisäksi asfalttijätteen murskaus ja muu erityisen meluava toiminta tulee rajata maanantaista perjantaihin kello 7–18 pois lukien arkipyhät.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on velvoitettava korvaamaan Nurmijärven kunnan oikeudenkäyntikulut.

Perustelut

Samalla alueella asfalttiaseman kanssa harjoitetaan kallion louhintaa ja murskausta sekä kierrätystoimintaa. Kyseinen toiminta tulee jatkumaan vielä 20 vuotta ja se on jo toimintavuosiensa aikana aiheuttanut asukkaille melua, pölyä, tärinää ja talousvesikaivojen kuivumista. Nyt kysymyksessä olevan asfalttiaseman ja mainitun louhinnan yhteisvaikutuksia ei ole missään vaiheessa arvioitu.

Asfalttiaseman toiminta on sen alusta alkaen aiheuttanut hajuhaittaa lähiympäristön asukkaille. Asukkaat ovat kokeneet hajuhaitat kohtuuttomaksi rasitukseksi haittojen vähentämistoimenpiteistä huolimatta. Asfalttiaseman ympäristö on maaseutumaista haja-asutusaluetta, jossa hajuhaittaa ei voida pitää tavanomaisena. Erityisesti jäteasfaltin kuumentamisesta aiheutuva hajua koetaan lievänäkin epämiellyttäväksi. Tuotanto ja siten haitat keskittyvät kesäaikaan, jolloin ihmiset ovat paljon ulkona.

Toiminnanharjoittaja on esittänyt, että asfalttiaseman piippua korotetaan 50 metriin. Hakemuksessa ei ole esitetty muita keinoja hajuhaitan vähentämiseksi. Piipun korotus ilman muita muutoksia aseman teknisissä rakenteissa ei vähennä aiheutuvia hajupäästöjä. Samaan aikaan on tarkoitus lisätä tuotantoa ja pidentää toiminta-aikoja.

Hajuhaittoja arvioitaessa tulee myös huomioida, että hajua ei esiinny ympäri vuoden, vaan hajutunnit keskittyvät kesäaikaan. Hajun esiintyvyys vuoden kokonaistunneista ei kuvaa tilannetta vilkkaimman asfaltointikauden aikana. Kesäaikana asema voi olla toiminnassa 40 vuorokautta eli 8 viikkoa 24 tuntia vuorokaudessa.

Hajupäästöjen suuren vaihtelun, sekä hajupäästöjen muodostumiseen vaikuttavien lukuisten tekijöiden kuten raaka-aineiden, prosessin toiminnan savukaasujen ja muiden poistokaasujen käsittelyn vuoksi, ei yhteen mittaustulokseen perustuva mallinnus kuvaa riittäväällä tavalla toiminnan aiheuttamaa hajuhaittaa.

Lähialueen asukkaat ovat kokeneet hajun myötä vaihtelevia oireita, unihäiriöitä, hajun on koettu aiheuttavan viihtyisyyshaitta ja rajoittavan ulkona oleskelua. Asukkaiden valituksia on tullut 340–11 300 metrin säteellä tuotantoaseman sijaintiin nähden. Haju on päätynyt myös sisätiloihin. Erityisesti kesähelteillä tilanne on koettu sietämättömäksi, koska sisätiloja ei ole voitu tuulettaa hajun takia.

Asukkaita ei tule valitusasian käsittelyn ajaksi altistaa hajujen aiheuttamalle rasitukselle, vaan toiminta tulee keskeyttää.

2. [REDACTED]

[REDACTED] on katsottava vaatineen valituksenalaisen päätöksen kumoamista, ensisijaisesti hakemuksen hylkäämistä ja toissijaisesti päätöksen palauttamista lupaviranomaiselle uuteen käsittelyyn. Toiminta on keskeytettävä, kunnes ympäristölupa on lainvoimaisesti ratkaistu tai toimintaa on vähintään rajoitettava ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa.

Ennen luvan myöntämistä on tehtävä yhteisvaikutusten arviointi (YVA) ja haettava vesilain mukaista lupaa.

Kolmanneksi valittajien on katsottava vaatineen valituksenalaisen päätöksen päästörajoja, päästömittauksia, kenttäaluetta sekä poikkeuksellisia tilanteita koskeviin lupamääräyksiin muutoksia.

Valittajien oikeudenkäyntikulut on korvattava arviolta 500 euron määräisenä.

Perustelut

Valittajat ovat perustelleet toiminnan keskeyttämisvaatimustaan sillä, että lupaviranomainen on jättänyt arvioimatta kohtuuttoman haitan mahdollisuuden toiminnan aloittamisen yhteydessä. Toiminnanharjoittaja ei ole esittänyt konkreettisia toimia, joilla haittoja saataisiin vähennettyä. Toiminta on vuonna 2024 jatkunut yhä hyvin haitallisena. Tämän vuoksi, jos toiminnan saa aloittaa muutoksenhausta huolimatta, tulisi päätöksen lainvoimaiseksi tulon saakka laitoksen toiminta sallia vain arkisin kello 6–22 välillä, kierrätysasfaltin määrä valmiissa massassa tulisi rajoittaa enintään 30 prosenttiin, kierrätysasfaltin valmistaminen tulisi sallia vain arkisin kello 8–16 välillä ja päästömittaukset tulee toteuttaa vähintään kaksi kertaa kuukaudessa.

Valittajat ovat perustelleet yhteysvaikutusten arviointia koskevaa vaatimustaan sillä, että alueella tapahtunut ympäristön kuormitus on ollut kohtuutonta. Alueella toimiva louhos- ja maanläjitystoiminta on yksinään ollut kohtuuton kuormittaja ja kyseiselle toiminnalle on haettu laajennusta. Yhdessä asfalttiaseman toiminnan kanssa kuormittavuus on erittäin suurta ja kohtuutonta. Alueelle tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely) ei ole ajan tasalla. Kierrätysasfalttia käyttävän tuotantolaitoksen toiminnan soveltuvuus ympäristöön on arvioitava tämän päivän kriteerien mukaisesti. Mainittujen toimintojen selvitettäviä yhteisvaikutuksia ja niihin liittyviä seikkoja ovat esimerkiksi pölyävät toiminnat yhdessä voimakasta hajua aiheuttavien valmistusprosessien kanssa, pohjavesiin ja Vantaanjoen vesistöön kohdistuvat vaikutukset, liikenteen vaikutukset, jäteasfaltin käyttö yhteisvaikutusten kannalta sekä yhteisvaikutukset kiinteistöjen arvon kannalta.

Valituksessa on perusteltu vesilain mukaisen luvan tarpeellisuutta sillä, että laitoksen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Vantaanjoki sekä sen suojellut eläinlajit vuollejokisimpukka sekä taimen. Ilman vesilupaa toiminta vaarantaa vesistön eläimistöineen.

Valittajat ovat perustelleet lupamääräysten muuttamista sillä, että valituksenalaisessa päätöksessä hajujen päästöraja on määritelty väärällä yksiköllä. Hajuyksiköiden määrän tulee olla lisäksi rajattu tuotettavien hajuyksiköiden määrä ajan suhteen. Soveltuva raja tuotetuille hajuyksiköille olisi enintään 500 miljoonaa hajuyksikköä/tunti, sillä haittojen kannalta merkitsevä tekijä on tuotettujen hajuyksiköiden määrällä, ei sillä, mikä on HY/Nm^3 pitoisuus piippuun johdetulla kaasulla. Jos lupamääräyksissä pidetään HY/Nm^3 rajaa, niin tähän on enintään sallittavissa arvo 5 000 HY/Nm^3 . Päästömittaukset tulee toteuttaa ensimmäisinä kahtena vuotena vähintään kuusi kertaa kalenterivuodessa ja ne on uusittava kokonaisuudessaan, jos jokin raja-arvo aiheuttaa poikkeaman. Mittauksia tehtäessä on valmistuksessa käytettävä päästöjen kannalta haastavaa raaka-ainetta (kierrätysasfalttia enimmäismäärä).

Valittajat ovat perustelleet hakemuksen hylkäämistä koskevaa vaatimustaan sillä, että hakemuksen hajumallinnukset sekä hajujen vaikutusten arvioinnit on tehty virheellisesti. Laitoksen toiminnan aikana hajumallinnukset eivät ole pitäneet missään vaiheessa paikkaansa. Mallinnusten perusteella hajuja ei pitäisi esiintyä louhosalueen ulkopuolella käytännössä lainkaan. Silti toistuvia hajuhavaintoja on tehty 3–5 kilometrin etäisyydellä laitoksesta. Toiminnanharjoittajan mainitsemat hajupaneelit eivät ole luotettavia ainakaan vuosien 2023–2024 osalta. Hajupaneelin henkilöt olivat louhosalueella, alle 500 metrin etäisyydellä piipusta, kun silmin havaittava savupilvi kulki 15 metriä korkeammalla. Samaan aikaan asukkailta saatiin hajuhavaintoja, mutta hajupaneeli ei siirtynyt maastossa sinne missä haisee. Hajutuntien määrä on ilmoitettu 263 tuntina vuodessa (3 % kokonaisajasta), mutta talviajan laskeminen mukaan kokonaistuntimäärään on kyseenalaista. Arvioitujen ja sallittujen hajutuntien määrä tulee suhteuttaa laitoksen todelliseen toiminta-aikaan.

Hulevesien käsittely on puutteellista, erityisesti alueen läheisyys Vantaanjokeen ja Natura-alueeseen huomioiden. Poikkeamatilanteiden osalta puuttuvat tarvittavat suunnitelmat. Laskeutusaltaan koko on riittämätön välittömään läheisyyteen sijoitettujen toimintojen ja varastointikasojen takia. Laskeutusaltaan tyhjennyspumppujen ja putkistojen asennukset eivät vastaa määräyksiä.

Käytettävä laitteisto ei ole parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa. Laitteiston toteutus on keskivertoratkaisu. Savukaasujen puhdistus on alkeellista. Laitoksella on ollut toistuvasti ongelmia perusprosessin alipaineen ylläpitämisessä lämmitysprosessissa. Jos Mäntymäen laitoksella käytetään parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa, on laitokselle asennettava puhdistuslaitteet, joilla hajut saadaan poistettua, kuten Hollannissa. Päätöksessä on määriteltävä kierrätysasfaltin enimmäismäärä valmiissa tuotteessa, jonka tulee ainakin alkuvaiheessa olla enintään 30 %. Mikäli toiminnanharjoittaja osoittaa valvontaviranomaiselle pystyvänsä lisäämään kierrätysasfaltin määrää ongelmitta, voidaan lisäys sallia (ensin 50 % ja myöhemmin enintään 60–70 %).

Valittajat ovat perustelleet vaatimustaan lupapäätöksen muuttamisesta sillä, että kenttäalueen rakenteet on toteutettava välittömästi 30.6.2025 mennessä. Laitos on aiheuttanut jo merkittävän ympäristöriskin läheiselle Vantaanjoelle.

Lupaan liitetyt toiminnanharjoittajan esittämät toimintamallit poikkeuksellisissa tilanteissa eivät ole riittäviä poikkeamien hallintaan ja ennaltaehkäisyyn. Tarkennuksia on tehtävä pölytalon/pölysuodatinjärjestelmän toiminnan seurantaan, jonka tulisi olla automatisoitua ja sisältää hälytyksen sekä toiminnan välittömän alasajon, öljynerotinkaivojen hälytysjärjestelmään ja toimintamallin välittömien korjauksen käynnistämiseksi, oma-aloitteiseen ilmoitusjärjestelmään voimakkaiden hajujen ilmetessä ja siihen liittyvän naapurustosisivuston, varautumissuunnitelmat sääilmiöiden, kuten voimakkaan lumien sulamisen ja vesisateen ilmetessä sekä ennaltaehkäisyyn erilaisten öljy- ja polttoainevuotojen ilmetessä.

Viranomaisen tai toiminnanharjoittajan on järjestettävä ratkaisu hajuhavaintojen keräämiseksi. Havaintojen tärkeimpien tietojen tulee olla julkisia ajankohdan ja hajun voimakkuuden osalta. Ilmoittajan tiedot ja sijainti tulisi olla vain valvovan viranomaisen käytössä.

Valittajat ovat täydentäneet valitustaan 15.4.2025 saapuneella kirjelmällä, jossa he ovat uudistaneet valituksessaan lausumansa ja korostaneet asian ennakkotapaussuunnitelmia.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Etelä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksista. *Hallinto-oikeus* on varannut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Nurmijärven

kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille, Nurmijärven kunnan kaavoitusviranomaiselle, Nurmijärven kunnan pelastusviranomaiselle ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut lausunnon.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on antanut vastineen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohella, että ympäristöluvassa sallitut toiminta-ajat ovat laajat ja voivat osaltaan aiheuttaa kohtuutonta räsitusta lähiympäristöön. Vastineen mukaan Mäntymäen asfalttiaseman toimintaa ei ole arvioitu YVA-menettelyssä. Kyseessä ei ole vesilain mukainen vesitaloushanke ja ympäristölupapäätöksessä on annettu pintavesien ja pohjavesien suojelemiseksi tarvittavat määräykset, jotka ovat ennalta arvioiden riittävät suojelemaan pinta- ja pohjavesiä. Myös poikkeuksellisista tilanteista annetut lupamääräykset ovat riittävät.

GRK Suomi Oy on antanut vastineen, jossa on vaadittu valitusten hylkäämistä. Vastineessa on todettu muun ohella, että perusteet asfalttiaseman toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta täyttyvät. Valituksenalainen päätös perustuu tosiseikkojen asianmukaiseen arviointiin ja lain soveltamiseen. Valituksenalaisessa päätöksessä asetetut määräykset erityisesti ilman johdettaville päästöille sekä niiden tarkkailulle ja melulle ovat merkittävästi tiukempia kuin asfalttiasemien ympäristönsuojelusta annetun asetuksen vähimmäistaso. Valituksenalaista päätöstä tehdessä on arvioitu yhteisvaikutukset Rudus Oy:n toiminnan kanssa ja melumääräykset on yhteensovitettu. Vaatimus toiminta-aikojen supistamisesta tulisi hylätä perusteettomana. Yöaikainen toiminta valituksenalaisen päätöksen sallimissa rajoissa on toiminnanharjoittajalle tärkeää. Yöaikainen toiminta keskittyy varhaisen aamun ja myöhäisen illan aikaan, eikä toiminnasta yöaikana ole juurikaan häiriötä asukkaille. Valituksissa ei ole huomioitu asfalttiasemalla tehtyjä teknisiä muutoksia, jotka vaikuttavat mahdolliseen hajuhaittaan ja sen voimakkuuteen. Valituksenalaisessa päätöksessä on hajupäästöjä ja niiden esiintymistä asuinkiinteistöillä koskevat riittävät määräykset, jotka on annettu toiminnasta aiheutuvan kohtuuttoman hajuhaitan ehkäisemiseksi. Yksityishenkilöiden YVA-menettelyä, vesilain mukaista lupaa sekä kierrätysasfaltin käyttöä koskevat perusteet tulee hylätä perusteettomina. Kenttäalueen päällystämislle annettu aikataulu on lainmukainen ja valituksenalaisessa päätöksessä poikkeustilanteita koskien annetut lupamääräykset ovat riittävät.

Nurmijärven kunnalle on varattu mahdollisuus vastaselityksen antamiseen.

██████████ ovat antaneet vastaselityksen, jossa on toistettu valituksessa esitettyä sekä muun ohella todettu että on kohtuutonta, että asukkaat heräävät yöllä/aamuyöllä päänsärkyyn asfalttiaseman päästöjen

kulkeuduttua asuntoon. Vastaselityksessä on myös muun muassa korostettu, ettei kierrätysasfaltin määrän ja hajupitoisuuden välistä yhteyttä ole riittävästi selvitetty.

GRK Suomi Oy:lle on lähetetty tiedoksi [REDACTED]
[REDACTED] vastaselitys.

Merkinnät

Hallinto-oikeudella on asiaa ratkaistessaan ollut käytössään Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätös 13.6.2023 § 82, Vaasan hallinto-oikeuden päätös 24.6.2024 numero 877/2024 sekä niihin liittyvät asiakirjat.

Vaasan hallinto-oikeus on tänään antamallaan erillisellä päätöksellä ratkaissut GRK Suomi Oy:n Mäntymäen asfalttiaseman toiminnan keskeyttämistä koskevassa hallintopakkoasiassa tehdyt valitukset (Vaasan hallinto-oikeuden diaarinumerot 254/2025 ja 273/2025).

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus valitukset enemmälti hyläten muuttaa valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksiä 1, 11, 13, 20 ja 25.

Muutetut lupamääräykset kuuluvat kokonaisuudessaan seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

1. Asfalttiasemalla saa vastaanottaa, käsitellä ja varastoida sekä hyödyntää asfaltin valmistuksessa seuraavan taulukon mukaisia jätteitä enintään taulukon mukaiset määrät.

Jätelaji	Tunnusnumero	Vastaanottomäärä (t/a)	Varastointimäärä (t)
Asfalttijäte	17 03 02	300 000	120 000
Lentotuhkat	10 01 02 10 01 03 10 01 17	15 000	10 000

Asfalttijäte ei saa sisältää kivihiilitervaa, vaarallista jätettä, kuten öljyä tai vaarallisia kemikaaleja, eikä siihen kuulumatonta materiaalia.

Kierrätysasfaltin osuus asfaltin tuotannon raaka-aineista saa tuotantoerää kohden olla enintään 60 %.

11. Laitosta ja siihen liittyviä prosesseja on käytettävä ja hoidettava siten, että toiminnasta, tavanomaiset toimintahäiriöt mukaan lukien, aiheutuva hajun tuntikeskiarvo on mallinnuksen perusteella alle 2,0 HY/m³ ympäristön asuinkiinteistöjen piha-alueilla vähintään 98 % laitoksen toiminta-ajasta.

Toimintaa koskeva hajupäästöjen leviämismalli on päivitettävä 31.3.2027 mennessä. Mallinnuksen tulee perustua laitoksella tehtyihin hajupäästömittauksiin merkittävimmät hajapäästölähteet, kuten asfaltin lastaus ja bitumisäiliöiden hönkäkaasut, mukaan lukien. *Mallinnuksessa on huomioitava pitkäkestoisen hajun ohella myös lyhytkestoisen hajun esiintyminen.* Mallinnuksesta on laadittava raportti, joka on toimitettava valvontaviranomaiselle ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Raportissa on esitettävä karttapohjalla mallinnustulokset 30 sekunnin kestoisena ja tuntikeskiarvona ilmaistuna 98 % kokonaisajalla ja vuoden 2023 hajumallinnuksen hajutunneilla hajuvyöhykkeittäin (esimerkiksi 1, 2, 3, 5 HY/m³) ja ympäristön asuinkiinteistöt siten, että määräyksen 11. toteutuminen voidaan todentaa.

13. Hakijan on laadittava teknistaloudellinen selvitys asfalttimassan lastauksen yhteydessä vapautuvista sekä bitumisäiliöiden hönkäkaasuista aiheutuvista hajupäästöistä ja näiden ehkäisemis- ja hallintakeinoista sekä poistopiipun savukaasun hajupäästön rajoittamisesta. *Selvityksessä on otettava huomioon lupamääräyksiä 11 ja 20 mukaiset mittaus- ja mallinnustulokset ja lupamääräyksen 25 ilmoitusjärjestelmän tietojen yhteenveto sekä esitettävä selvitys tarvittavista parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisista hajahajupäästöjen ja kanavoidun hajupäästön rajoittamismenetelmistä.* Selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle 31.3.2027 mennessä. *Lupaviranomainen voi selvityksen perusteella täsmentää lupamääräyksiä tai täydentää lupaa ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaisesti.*

20. Asfalttiasemalta ilmaan johdettavasta poistokaasusta on jokaisena toimintakuukautena mitattava hajun (HY/Nm³) sekä kahdesti vuodessa hiukkasten, bentseenin ja PAH-yhdisteiden (summa) pitoisuudet (mg/Nm³). Edellä mainitut poistokaasumittaukset on suoritettava ensimmäisen kerran 30.5.2025 mennessä. 1.1.2028 alkaen edellä mainittujen parametrien tarkkailun tiheyttä voidaan valvontaviranomaisen toimesta harventaa *hajun osalta kahteen ja muiden parametrien osalta yhteen kertaan vuodessa*, mikäli pitoisuudet ovat tarkkailun perusteella osoittautuneet vakaiksi ja alittaneet niille asetetut raja-arvot. Typen oksidien (NO_x) pitoisuus poistokaasuissa on mitattava kolmen vuoden välein. NO_x-päästöt on mitattava myös asfaltinvalmistuslaitteiston vaihtumista seuraavan toimintavuoden aikana. Tämän lisäksi H₂S- ja TRS-yhdisteiden pitoisuudet laitoksen poistokaasuissa on määritettävä kertaluonteisesti 31.12.2025 mennessä.

Näytteenotto on ajoitettava tilanteeseen, jossa päästöt ovat arvion mukaan suurimmillaan.

Mittauksista on laadittava raportti, jossa pitoisuusmittaustulosten lisäksi esitetään ainakin laitoksen päästöt tunti- ja vuosipäästöinä (kg/h, t/a), mahdolliset reduktiot, tiedot mittausmenetelmistä ja arvio mittauksen edustavuudesta, tiedot asfalttiaseman toiminnasta mittauksen aikana sekä tiedot mittauksen aikana asfaltin tuotannossa käytetyn kierrätysasfaltin prosentuaalisesta määrästä (%). *Raportissa mittaustuloksia on tarkasteltava myös suhteessa viimeisimpään toimintaa kuvaavaan mallinnukseen ja*

lupamääräyksen 25 mukaisesta hajun seuranta- ja ilmoitusjärjestelmästä saatuihin hajuilmoituksiin ja niissä hajun epämiellyttävyydestä, toistuvuudesta ja kestosta saatuihin tietoihin. Mittausraportissa hiukkas- ja NO_x-pitoisuudet on esitettävä yksikössä mg/Nm³ kuivaa kaasua redusoituna 17 prosentin happipitoisuuteen. Raportti on toimitettava tiedoksi valvontaviranomaiselle sekä Nurmijärven ympäristönsuojeluviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa mittauksista.

25. Toiminnanharjoittajalla on oltava reaaliaikainen hajun seuranta- ja hajuhavaintojen ilmoitusjärjestelmä. Hajuhavainnosta järjestelmään tehdyn ilmoituksen on viipymättä ohjauduttava laitoksen toiminnasta vastaavalle henkilölle. Hajuhavainnoista on pidettävä kirjaa, johon havaintojen lisäksi kirjataan/tallennetaan tuuli- ja sääolosuhdetiedot havaintohetkellä *sekä hajun epämiellyttävyys ja hajuhaitan kesto*. Kirjanpidossa havainnot on esitettävä myös kartalla. Valvontaviranomaisilla on oltava oikeus nähdä järjestelmään tallentuneita tietoja.

Selvitys reaaliaikaisesta hajun seuranta- ja ilmoitusjärjestelmästä on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) sekä tiedoksi Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 30.6.2025 mennessä. Hajun seuranta- ja hajuhavaintojen ilmoitusjärjestelmän olemassaolosta on lisäksi tiedotettava laitoksen vaikutusalueen asukkaita.

Hajuhaittojen ilmetessä on noudatettava lupamääräyksen 14 hajuhaittojen hallintasuunnitelman menettelyjä.

2. Hallinto-oikeus hylkää valittajien oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevat vaatimukset.

Perustelut

1. Pääasialtkaisu

1.1 Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet.

Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Saman pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; --- 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa.

Ympäristönsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehtävä erityinen selvitys toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi, jos lupaharkintaa varten ei ole voitu toimittaa yksityiskohtaisia tietoja päästöistä, jätteistä tai toiminnan vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle luvassa määrättyä ajankohtana. Selvityksen tekemiselle on annettava riittävä aika. Luvan muuttamisesta saadun selvityksen perusteella säädetään 90 §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä

toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä.

Ympäristönsuojelulain 70 §:n 1 momentin mukaan lupamääräys voi olla ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla annettuun valtioneuvoston asetukseen sisältyvää yksilöityä ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimusta ankarampi, jos se on tarpeen: 1) luvan myöntämisen edellytysten täyttämiseksi; 2) valtioneuvoston asetuksella säädetyn ympäristönsuojelun vaatimuksen turvaamiseksi; 3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan noudattamiseksi.

Jätelain 13 §:n 2 momentin mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Toiminnan, laitoksen tai paikan on lisäksi sovellettava ympäristöön ja maisemaan.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin mukaan asetusta sovelletaan ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksena asfalttiaseman toimintaan, johon tarvitaan ympäristönsuojelulain mukainen lupa.

Mainitun asetuksen 6 §:n 1 momentin mukaan toiminnan aiheuttamia pöly- ja hiukkaspäästöjä ja niiden leviämistä on rajoitettava sijoittamalla päästölähteet ympäristön kannalta parhaan käytännön mukaisesti sekä käyttämällä pölynerotuslaitteistoja ja koteloiteja sekä tehostamalla palamisprosesseja tai käyttämällä muita parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustavia pöly- ja hiukkaspäästöjä vähentäviä menetelmiä. Laitoksen suodattimien asianmukaisesta toiminnasta on huolehdittava.

Mainitun asetuksen 7 §:n 1 momentin mukaan hajun leviämisen estämiseksi hajulähteet on sijoitettava ympäristön kannalta parhaan käytännön mukaisesti. Hajun leviämistä on torjuttava koteloinneilla ja katteilla tai käyttämällä muutoin hajuntorjunnan kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Saman pykälän 2 momentin mukaan asfalttimassakuormat on peitettävä välittömästi lastauksen jälkeen.

Mainitun asetuksen 18 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä asfalttiaseman käytön, päästöjen ja ympäristövaikutusten tarkkailu.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki) 3 §:n 1 momentin mukaan kyseistä lakia ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan liitteessä 1.

Samana pykälän 2 momentin mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

1.2 Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

1.2.1 Asian vireille tulo sekä toiminnan kuvaus

Nurmijärvellä sijaitsevan Mäntymäen siirrettävän asfalttiaseman toiminta on kuulunut ympäristönsuojelulain 116 §:n mukaiseen rekisteröintimenettelyyn ympäristönsuojelulain liitteen 2 kohdan 2 mukaisesti. Toiminta on rekisteröity ympäristönsuojelun tietojärjestelmään ensimmäistä kertaa 2.7.2019. Tuotantomäärien ja energiamuodon muuttuessa toiminta on rekisteröity uudelleen 3.3.2021 ja hajuhaittojen ja niiden korjaamisen johdosta jälleen 6.5.2022. Toiminta asemalla on alkanut vuonna 2021.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on 13.6.2023 (§ 82) määrännyt, että GRK Suomi Oy:n on haettava toiminnalleen ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan perusteella. GRK Suomi Oy on valittanut päätöksestä ja päätöksen täytäntöönpanosta Vaasan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus on lainvoimaisella päätöksellään 24.6.2024 (Nro 877/2024) hylännyt valituksen ja täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen.

GRK Suomi Oy on 30.10.2023 vireille panemallaan ja myöhemmin täydentämällään hakemuksella hakenut ympäristölupaa asfalttiaseman toimintaan sekä eräiden jätteiden vastaanottoon, varastointiin ja käsittelyyn ja hyödyntämiseen asfaltin raaka-aineena. Tuotantomäärän on suunniteltu olevan enintään 350.000 t/a. Lupaa on haettu vastaanottaa ja käsitellä asfalttijätettä

enintään 300 000 t/a. Asfalttiasemalla voidaan hakemuksen mukaan pilotoida ja testata pienimuotoisesti myös uusien kierrätysasfalttituotteiden valmistusta. Raaka-aineena asfaltin valmistukseen käytetään erilaisia kiviaineita, bitumia, kalkkifilleriä, kierrätysasfalttia sekä erilaisia kemikaaleja. Asfaltin valmistuksessa käytettävät raaka-aineet vaihtelevat valmistettavan massan mukaan.

1.2.2 Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ja toiminnan yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa koskevat valitusperusteet

Asfalttiasema sijaitsee Rudus Oy:n omistamalla kiinteistöllä, jolle sijoittuu myös Rudus Oy:n Mäntymäen tuotantoalue, jossa louhitaan ja murskataan kalliokiviaineita sekä harjoitetaan kierrätystoimintoja. Yksityishenkilöiden valituksessa on vedottu siihen, että asiassa olisi tullut toimittaa hankkeiden yhteisvaikutuksiin liittyen YVA-menettely. Nurmijärven kunnan valituksessa on lisäksi vedottu siihen, ettei asfalttiaseman ja louhinnan yhteisvaikutuksia ole missään vaiheessa arvioitu.

Alueella harjoitettavaan kiviainesten ottoon, kierrätyskiviaineksen käsittelyyn ja maan vastaanottotoimintaan liittyen on valituksenalaisen päätöksen kertoelmaosan mukaan suoritettu ympäristövaikutusten arviointimenettely. Uudenmaan ELY-keskuksen hallinto-oikeudelle antaman vastineen mukaan kyseiseen YVA-menettelyyn ei kuulunut asfaltin valmistus tai kierrätysasfaltin käyttäminen. Lausunnon mukaan ELY-keskus ei ole tehnyt arviota tarpeesta soveltaa hankkeeseen YVA-lain 3 §:n 2 momentin tarkoittamaa päätösmerkintää.

Hallinto-oikeus toteaa aluksi, että hakemuksen mukaisessa toiminnassa ei ole kysymys YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaisesta hankkeesta, eikä siihen näin ollen ole YVA-lain 3 §:n 1 momentin nojalla sovellettava YVA-menettelyä.

Merkittävin yhteisvaikutus Mäntymäen tuotantoalueen kanssa aiheutuu ennalta arvioiden alueen melupäästöistä. Hakemukseen on liitetty ympäristömeluselvitys (15.1.2024), jossa on arvioitu melun yhteisvaikutuksia Rudus Oy:n toiminnan kanssa. Selvityksen mukaan alueella toimivista laitoksista aiheutuu eniten yhteisiä meluvaikutuksia Hämeenlinnanväylän länsipuolella oleville asuinrakennuksille. Toimintojen aiheuttama yhteismelu on suurimmillaan 55 dB (A). Asfalttiasema, kierrätysasfaltin murskaaminen ja kuljetusliikenne yhdessä aiheuttavat länsipuolella olevalle lähimmälle asuinrakennukselle noin 49 dB(A):n suuruisen päiväajan keskiäänitason. Muilla länsi- ja lounaispuolen asuinrakennuksilla melutaso on suurimmillaan noin 46 desibeliä. Samoille asuinrakennuksille aiheutuu tarkastelupisteistä eniten melua yleisestä tieliikenteestä. Liikenteestä aiheutuva melutaso on yli 10 desibeliä suurempi kuin asfalttiaseman toiminnoista aiheutuva melutaso, joten GRK:n toiminnalla ei ole vaikutusta alueen kokonaismelutasoon.

Ottaen huomioon hakemusasiakirjoista ilmenevät ennalta arvioitavat hankkeiden yhteisvaikutukset, mukaan lukien hakemuksessa tarkoitettua

toiminnasta aiheutuvat hajuhaitat, hallinto-oikeus katsoo, ettei asiassa ole ollut syytä edellyttää YVA-lain 3 §:n 2 momentin mukaista tapauskohtaista YVA-menettelyä ennen asian ratkaisemista. Hankkeesta ei voida ennalta arvioiden katsoa aiheutuvan laadultaan ja laajuudeltaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, kuten melu- tai vesistövaikutuksia. Asiassa ei ole ilmennyt muutenkaan syytä edellyttää tapauskohtaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ennen asian ratkaisemista.

Aluehallintoviraston hallinto-oikeudelle antaman lausunnon mukaan valituksenalaisen päätöksen melumääräykset on yhteensovitettu Rudus Oy:n Mäntymäen tuotantoalueen ympäristölupaan kirjattujen melua koskevien lupamääräysten kanssa. Valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on todettu, että yhteisvaikutukset on huomioitu melupäästöjä sekä melun ja vesijakeiden tarkkailua koskevissa määräyksissä. Asfalttiaseman toiminta-aikaa on valituksenalaisen päätöksen perustelujen mukaan lupamääräyksellä 4 rajoitettu arkipäiviin ympäröiville alueille aiheutuvien haju- ja toiminta-alueen yhteismeluvaikutusten rajoittamiseksi. Lisäksi perusteluissa todetusti erityisen meluavat toiminnat, kuten murskaus, on tehdyn meluselvityksen perusteella rajattu tapahtuvaksi arkipäivisin kello 7–22. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksellä 4 on rajoitettu yö- ja viikonloppuja koskevia toiminta-aikoja hakemuksessa esitetystä ympäristölle mahdollisesti aiheutuvan kohtuuttoman melu- ja hajurasituksen ehkäisemiseksi.

Kun otetaan vielä huomioon mitä jäljempänä on todettu hankkeen mahdollisista vesistövaikutuksista, hallinto-oikeus toteaa, että hankkeiden yhteisvaikutukset on voitu selvittää riittävästi ympäristölupamenettelyssä. Aluehallintoviraston päätöstä ei siten ole syytä kumota valituksissa hankkeiden yhteisvaikutuksista ja YVA-menettelystä esitettyjen seikkojen johdosta. Hankkeiden mahdolliset yhteisvaikutukset on huomioitu riittävällä tavalla valituksenalaisen päätöksen melua, vesijakeiden tarkkailua sekä toiminta-aikoja koskevissa määräyksissä.

1.2.3 Vesistövaikutuksia koskevat valitusperusteet

Mäntymäen alue sijaitsee Vantaanjoen keskiosan valuma-alueella. Alueen eteläpuolella noin puolen kilometrin päässä sijaitsee Kurtoja, joka yhtyy Vantaanjokeen noin 1,5 kilometrin etäisyydellä alueen itäpuolella.

Yksityishenkilöiden valituksessa on vedottu hankkeen aiheuttamiin vesistövaikutuksiin ja katsottu, että toiminta edellyttää vesilain mukaisen luvan. Lisäksi valituksessa on tuotu esiin hulevesien käsittelyn puutteellisuus ja vaadittu lupamääräyksessä 6 kenttäalueen päällystämiseen annetun määräajan poistamista huomioiden erityisesti alueen läheisyys Vantaanjokeen. Valituksessa on myös todettu hulevesialtaan olevan mitoitukseltaan riittämätön ja muutoinkin puutteellinen.

Hallinto-oikeus toteaa, että asfalttiasema ei ole vesilain 3 luvun 3 §:n mukaan aina luvanvarainen hanke. Valituksenalaisen päätöksen mukaiseen toimintaan ei myöskään liity sellaisia vesistövaikutuksia, jotka edellyttäisivät vesilain mukaista lupaa vesilain 3 luvun 2 §:n perusteella, joten kyseessä ei ole vesilain mukainen vesitaloushanke.

Hakemuksen mukaan toiminta ei aiheuta päästöjä vesistöön. Aseman toiminta-aikana on otettu hulevesinäytteitä 2021 ja 2022. Vesien tarkkailutulosten perusteella nitraattityypen pitoisuudet ojavesissä ovat olleet hieman koholla koko louhosalueen tarkkailuhistorian (2009 lähtien) aikana. Muilta osin alueen toiminnalla on vähäinen vaikutus pintavesien laatuun. Hakemuksessa esitetystä alueelta muodostuvat hulevedet johdetaan I-luokan öljynerottimen kautta valuma-altaaseen. Hakemukseen liitetyn vesienhallintasuunnitelman mukaan altaasta vedet pumpataan kallioseinämän yli ja vedet purkautuvat Kurtojaan josta ne lopulta laskevat Vantaanjokeen noin 1,5 kilometrin etäisyydellä alueesta. Riippuen vuosittaisesta sadannasta, hulevesiä aseman alueelta muodostuu hakemuksen mukaan noin 3 100–4 000 m³. Ennalta arvioiden toiminnan hulevedestä ei aiheudu vesistön pilaantumista. Hakemuksen mukaan lähin luokiteltu pohjavesialue sijaitsee noin 2,4 kilometrin päässä ja varsinaista maaperän pohjavettä ei esiinny juuri lainkaan alueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Kiviainesten tuotantoalueella on suoritettu kalliopohjavesitarkkailua. Tulosten perusteella edellä mainitulla toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta alueen pohjaveden laatuun tai määrään.

Lupamääräyksen 6 mukaisesti asfalttiaseman toiminnalliset alueet mukaan lukien asfalttijätteen varastointiin ja käsittelyyn käytettävät kenttäalueet on päällystettävä asfaltilla tai muulla vastaavalla kestopäällysteellä lupamääräyksen mukaiseen määräaikaan mennessä. Aluehallintovirasto on hallinto-oikeudelle antamassaan lausunnossa arvioinut, että toiminnallisten alueiden päällystäminen asfaltilla saattaa vaatia merkittäviä aikaa vieviä siirtotoimia ja alueiden päällystämiseen on annettu kohtuullinen määräaika. Myös valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on todettu, että päällystämisen laajennukselle on annettu kohtuullinen siirtymäaika.

Huomioiden muun muassa vesiympäristöön johdettavien vesien tarkkailuun ja suojeluun liittyvät lupamääräykset 6–9 sekä 21–22 ja ennalta arvioiden vähäiset vesistövaikutukset, sekä aikaisemman toiminnan aikana tehdyt hulevesi- ja pohjavesiseurannat ja pitkä etäisyys lähimpään pohjavesialueeseen sekä aluehallintoviraston lausunnossa kenttäalueiden päällystämisestä toteama, on hankkeen pinta- ja pohjavesille aiheuttamat vaikutukset otettu hakemuksessa ja myös valituksenalaisessa päätöksessä riittävällä tavalla huomioon. Kenttäalueiden päällystämistä ei ole ollut tarpeen edellyttää ennen luvan myöntämistä. Vesistö päästöihin liittyvät poikkeustilanteet on otettu riittävällä tavalla huomioon lupamääräyksissä 7, 8 ja 27.

1.2.4 Hajua koskevat valitusperusteet

Molemmissa valituksissa on niistä tarkemmin ilmenevästi vedottu laajasti asfalttiaseman aiheuttamiin hajupäästöihin ja niiden kohtuuttomuuteen.

Valituksissa on muun ohella vedottu hajusta tehtyjen selvitysten puutteisiin ja virheisiin sekä siihen, ettei toiminnanharjoittaja ole esittänyt konkreettisia uusia toimia, joilla hajuhaittoja saataisiin vähennettyä.

Asiassa saadun selvityksen mukaan asfalttiasema sijoittuu edellä selvitetysti Nurmijärven Mäntymäellä sijaitsevalle louhosalueelle, jolla sijaitsee myös muuta toimintaa. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat Hämeenlinnanväylän länsipuolella noin 300–440 metrin etäisyydellä asfalttiasemasta. Itä-kaakkoispuolella asuinrakennukset sijaitsevat lähimmillään noin 480–560 metrin etäisyydellä. Lähimmät lomarakennukset sijaitsevat etelä- ja itäpuolella noin 1,3 kilometrin etäisyydellä asfalttiasemasta. Alle yhden kilometrin etäisyydellä laitoksesta sijaitsee kolme asuinalueutta ja alle 2,5 kilometrin etäisyydellä kuusi asuinalueutta. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan hakemuksesta antaman lausunnon mukaan kahden kilometrin säteellä laitoksen ympäristössä sijaitsee noin 300 kiinteistöä.

Asiassa saadun selvityksen mukaan Mäntymäen asfalttiaseman toiminnasta on sen toiminta-aikana koettu laajasti hajuhaittoja. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan hakemuksesta antaman lausunnon mukaan hajua koskevia haillailmoituksia on vuonna 2021 tullut 162 kappaletta 24 eri kiinteistöltä, vuonna 2022 261 kappaletta 42 kiinteistöltä ja vuonna 2023 131 kappaletta 32 kiinteistöltä. Ennen vuotta 2024 ilmenneen hajuhaitan aikana savupiippu on ollut alle 50 metriä korkea. Myös Uudenmaan ELY-keskuksen hallinto-oikeudelle antaman vastineen mukaan ELY-keskus on asfalttiaseman toiminnan aloittamisesta lähtien saanut runsaasti asukasillmoituksia hajusta, joita on havaittu kaikkina vuorokaudenaikoina. Hakemuksesta annettuihin muistutuksiin ja mielipiteisiin on myös liitetty hajuhavaintoja. Lupaviranomaiselle hakemusaikana toimitetun hajuhavaintotaulukon mukaan esimerkiksi vuoden 2024 huhti-toukokuun aikana hajua on havaittu 20 päivänä, joista 6 päivänä haju on havainnoitsijoiden (13 henkilöä) määrittämällä kolmiportaisella asteikolla arvioiden ollut voimakasta. Valittajien hallinto-oikeudelle toimittaman hajuhavaintotaulukon mukaan vuoden 2024 huhti-joulukuun aikana havaintoja tehtiin 27 eri osoitteessa ja noin 100 päivänä.

Päästöjä ilmaan aiheutuu asfalttiaseman poistokaasuista, liikenteestä sekä toiminnasta aiheutuvasta pölystä. Hakemusasiakirjoissa esitetyn selvityksen mukaan 99 % asfalttiasemalta vapautuvista hajusta vapautuu piipun kautta. Asemalla ja sen ympäristössä tehtävät muut toiminnot, kuten lastaus ja kuljetus, voivat hakemuksen mukaan olla hetkellisesti hajun lähteitä. Hakemukseen liitetyn selvityksen mukaan hajupäästöihin raaka-aineiden osalta vaikuttavat bitumin tyyppi, murskeen tyyppi ja kosteus, kierrätysasfaltin määrä ja lisäaineet. Prosessin toiminnan osalta hajupäästöihin vaikuttavat tuotannon määrä ja teho, massan kuumennustapa ja muu käsittely sekä lämpötila. Savukaasun ja muiden poistokaasujen käsittelyn osalta hajupäästöihin vaikuttavat kohdepoistojen sieppaustehokkuus, poistoilman käsittely, virtausmäärä ja nopeus järjestelmässä sekä piipun pituus. Valittajina olevien yksityishenkilöiden kiinteistöillä ilmenevien hajupäästöjen kannalta merkityksellisin päästölähde on ennalta arvioiden aseman savupiippu.

Hakemuksessa hajahajupäästölähteiksi on mainittu bitumisäiliöiden täyttö ja asfaltin lastaus. Täytön hajupäästön on arvioitu olevan merkityksetön lähiympäristölle. Hakemukseen liitetyn hajumallinnuksen (Hajumallinnus 25.1.2024) mukaan lastaus ja kuljetus voivat olla hetkellisesti merkittäviäkin hajun lähteitä lähialueella.

Hakemusasiakirjoissa esitetyn selvityksen perusteella asfalttiaseman poistokaasut johdetaan kuitusuodattimen läpi, missä savukaasuista erotetaan pölypartikkelit. Toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että asfalttiaseman suodatin edustaa yleisesti käytössä olevaa parasta tekniikkaa. Poistokaasut johdetaan 50 metriä korkean piipun kautta ilmaan. Asfalttiaseman piippua on hajupäästöjen vähentämiseksi korotettu noin 13 metristä 24 metriin talvikaudella 2021–2022. Laitoksella on samaan aikaan siirretty kaksoisrumputekniikkaan. Kausien 2021–2022 aikana on otettu käyttöön myös valmistuslämpötilojen optimointi ja vaahdotustekniikka, jotka mahdollistavat matalampien valmistuslämpötilojen käytön, myös polttoaine on vaihdettu polttoöljystä nestekaasuun, kuumennusrumpuihin on tehty muutostöitä ja laitoksella on otettu käyttöön erillinen asfalttirouheen varastointihalli. Myöhemmin, talvikaudella 2023–2024 piippua on korotettu 50 metriin ja on toteutettu myös massaradan kotelointi. Koska asfalttiasema sijaitsee louhosalueella ympäristöään alempana, kohooa 50 metrin piippu karttatarkastelun perusteella itä- ja eteläpuolella noin 25 metriä maanpinnan yläpuolelle.

Asfalttiaseman aiheuttamia päästöjä on mitattu vuosina 2021–2023. Päästömittausten tuloksien perusteella hajupitoisuudet ovat vaihdelleet 2 300–81 000 HY/m³ välillä. Esimerkiksi vuonna 2021 kierrätysasfalttia käytettiin molempien mittausten aikaan 30 prosenttia ja hajupitoisuudet olivat 2 300 HY/m³ ja 16 700 HY/m³. Vuonna 2023 tehdyn mittauksen aikana käytettiin 50 % kierrätysasfalttia ja hajun pitoisuus oli 25 700 HY/m³. Vuoden 2024 mittauksen aikana kierrätysasfalttia käytettiin 60 prosenttia ja hajupitoisuuden mittaustulos oli 22 500 HY/m³. Vuonna 2022 laitoksen pölysuodatin oli epäkunnossa ja sillä on ollut jossain määrin merkitystä kyseisen vuoden tuloksiin. Vuonna 2022 käytettiin keskimäärin yli 50 %:a kierrätysasfalttia ja hajupitoisuus vaihteli 19 000–81 000 HY/m³ välillä. Korkein hajupitoisuus saatiin 70 %:n kierrätysasfaltin käytöllä.

Asfalttiasemalla on ennen piipun korottamista 50 metriin tehty myös maastopaneelimenetelmän avulla selvityksiä koskien toiminnasta aiheutuvien hajujen leviämistä ympäristöön 23.5.2022, 13.7.2022, 6.9.2022, 11.10.2022 ja 16.5.2023. Vuonna 2022 tehtyjen selvitysten yhteydessä on mitattu ympäristöilman hajupitoisuuksia kenttäolfaktometrillä. Asfalttiaseman piipusta on samaan aikaan lisäksi otettu näytteitä hajupitoisuuden olfaktometrillä määrittämistä varten. Vuonna 2023 järjestetyssä hajupaneelissa havainnointia tehtiin tuotantoalueen läheisyydessä kuudella kiinteällä havaintopisteellä huomioiden tuulen suunta. Mittauspisteiden etäisyys asfalttiaseman piipusta oli noin 150–180 metriä. Kenttähaistelu tehtiin samaan aikaan asfalttiaseman päästömittausten kanssa. Hajua on muun muassa vuonna 2022 toteutetuissa maastopaneelissa kuvattu sanoilla asfaltti, öljyinen ja kitkerä. Hajupaneelien

yhteenvedoissa on todettu hajun esiintyvän asfalttiasemalla ja sen välittömässä läheisyydessä. Selvää/heikkoa hajua on myös havaittu asfalttiaseman välittömässä läheisyydessä ja kauimmillaan noin 800–850 metrin etäisyydellä ja useimmiten kaakon suunnalla. Myös idän suunnalla on havaittu hajua 350 ja 850 metrin etäisyyksillä vaihdellen selvästä heikkoon. Hajua on ollut hetkellistä ja ajoittaista. Voimakasta hajua ei ole havaittu.

Hakemukseen on liitetty hajujen leviämistä koskeva selvitys (29.9.2023). Selvityksen mukaan hajupäästöjen leviämistä asfalttiaseman ympäristöön tarkasteltiin AERMOD-leviämismallin avulla. Laskenta-alue rajoitettiin kattamaan lähialue, kooltaan 5 x 5 km. Mallinuksissa huomioitiin ainoastaan asfalttiaseman piipun kautta ulkoilmaan vapautuva hajupäästö. Hajupäästön lähtötasona mallissa käytettiin keväällä 2023 tehdyn hajupäästömittauksen tulosta 25 700 HY/Nm³. Leviämismallinnuksessa tarkasteltiin hajun esiintymistä 24 metrin ja 50 metrin piipunkorkeudella ja vuosituotantoajan nostolla 1 430 tunnista 2 060 tuntiin vuodessa sekä hajutuntien määrällä 21, 41 ja 62. Pitkäkestoisen hajun osalta mallinnuksessa todettiin, että nykytilanteessa voimakasta (5 HY/m³) hajupitoisuutta esiintyy noin 350 metrin säteellä aseman ympäristössä. Kauimpana voimakasta hajua esiintyy noin 650 metrin etäisyydellä asemasta länteen päin. Selkeästi tunnistettavaa (3 HY/m³) hajua esiintyy noin 600–700 metrin säteellä asemasta. Hajukynnyksen ylittävää (1 HY/m³) hajua voi esiintyä kolmen kilometrin päässä asemalta. Piipun korotuksella 50 metriin hajupitoisuuksien arvioitiin laimentuvan voimakkaasti, eikä selkeästi tunnistettavaa pitkäkestoista hajupitoisuutta ollut lainkaan leviämiskartoissa. Hajukynnyksen ylittävää hajupitoisuutta esiintyy noin 1,5 kilometrin säteellä asemasta. Tuotantoajan lisäyksellä ei arvioitu olevan käytännössä havaittavaa vaikutusta. Lyhytkestoisen hajun osalta mallinnuksessa todettiin, että nykytilanteessa, ennen piipun korottamista 50 metriin voimakasta lyhytkestoista hajupitoisuutta voi esiintyä yhden kilometrin etäisyydellä asfalttiasemalta. Selkeästi tunnistettavaa lyhytkestoista hajua esiintyy noin 1,2–2,5 kilometrin säteellä asemasta. Hajukynnyksen ylittävää lyhytkestoista hajua esiintyy lähes koko mallinnettavalla alueella. Piipun korotuksella voimakasta lyhytkestoista hajupitoisuutta esiintyy noin 200–400 metrin säteellä asfalttiasemasta. Selkeästi tunnistettavaa lyhytkestoista hajua esiintyy noin 400–1 000 metrin säteellä asemasta. Hajukynnyksen ylittävää lyhytkestoista hajua esiintyy lähes koko mallinnettavalla alueella. Tuotantoajan lisäyksellä ei arvioitu olevan käytännössä havaittavaa vaikutusta. Mallinnustulosten mukaan hajutuntien määrä ei ylitä kolmea prosenttia vuoden kokonaisajasta lähiympäristössä.

Hakemukseen on liitetty myös selvitys (25.1.2024), jossa selvitettiin asfalttiaseman hajun mahdollisen maksimipäästön arviointia leviämismallin avulla ja mallinnettiin eri hajupitoisuuksien leviämistä asfalttiaseman lähiympäristöön. Hajun leviämistä tarkasteltiin 50 metrin piipulla ja 2 060 h/a vuosikäyntiajalla. Selvityksessä määritettiin suurinta poistokaasujen hajupitoisuutta (HY/m³), jolla hajun tuntikeskiarvo on alle 2,0 HY/m³ ympäristön asuinkiinteistöjen piha-alueilla vähintään 98 % kokonaisajasta. Laskelmissa huomioitiin vain piipusta tuleva hajupäästö. Mitatulla hajupitoisuudella (27 400 HY/m³) 2 HY/m³ hajupitoisuus ei ylittynyt

yhdessä laskentapisteessä hajupitoisuuden 98. prosenttipisteessä. Poistokaasun hajupitoisuuden ollessa $50\,000\text{ HY/m}^3$ voidaan noin 2 HY/m^3 ylittyviä pitoisuuksia todeta asfalttiaseman koillispuolella noin 500 metrin päässä. Kyseisellä alueella ei ole asutusta. Poistokaasun hajupitoisuuden ollessa $60\,000\text{ HY/m}^3$ laajenee alue, jossa 2 HY/m^3 pitoisuuksia todetaan myös asfalttiaseman pohjois- ja kaakkoispuolelle. Kauimmillaan 2 HY/m^3 alue on aseman koillispuolella noin 600 metrin päässä asfalttiasemasta. Poistokaasun hajupitoisuuden ollessa $70\,000\text{ HY/m}^3$ laajenee 2 HY/m^3 alue myös asfalttiaseman pohjois- ja kaakkoispuolelle jo hyvin lähelle asuinalueita. Kauimmillaan 2 HY/m^3 alue on aseman koillispuolella noin 650–700 metrin päässä asfalttiasemasta. Leviämismalliselvityksen johtopäätösten mukaan asfalttiasema aiheuttaa aika-ajoin tunnistettavaa hajua lähiympäristössä. Mittauksiin ja tuotantolukuihin perustuvat hajupäästöjen leviämismallinnukset osoittavat hakijan mukaan, että hajupäästöt eivät aiheuta lähiympäristössä hajua yli kolmea prosenttia vuoden kokonaistunneista, jota hakijan mukaan pidetään epävirallisena rajana epämiellyttävien hajujen sallittuna esiintymistäajuutena.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 10 on asetettu raja-arvo laitoksen poistokaasujen hajupitoisuuksille. Lisäksi lupamääräyksessä 11 on asetettu raja-arvo asfalttiasemalta lähimmille asuinalueille leviävälle hajupäästöille, joka perustuu hajun esiintyvyyteen edellä mainituilla kiinteistöillä tuntikeskiarvona 98. prosenttipisteen mukaisesti. Hajujen esiintyvyyttä asuinalueilla tarkastellaan suhteessa laitoksen toiminta-aikaan. Hajupäästöjä koskevassa lupamääräyksessä 10 on edellytetty, että päästöraja-arvon saavuttamista tarkastellaan kolmen näytteen keskiarvon perusteella. Lupamääräyksiä 10–15 koskevien päätöksen perustelujen mukaan määräykset on annettu ympäristön pilaantumisen ja lähialueelle aiheutuvan kohtuuttoman hajurasituksen ehkäisemiseksi. Perusteluissa on todettu lisäksi, että hajua koskevalla raja-arvolla ehkäistään erityisesti asutukselle aiheutuva kohtuutonta rasitusta ja hakemuksessa esitettyjen leviämismallien mukaan, kun poistokaasun hajupitoisuus nousee noin tasolle $70\,000\text{ HY/m}^3$, 98 prosenttipisteen tuntikeskiarvo 2 HY/m^3 ylittyy lähellä asutusta noin 650–700 metrin päässä asfalttiasemasta. Perusteluissa todetusti päästömittausten ja hakijan esittämien arvioiden perusteella erityisesti poistokaasujen hajupitoisuudessa esiintyy merkittävää vaihtelua riippuen muun muassa prosessin tilasta ja lähtöaineiden laadusta. Määräyksessä on tästä syystä edellytetty, että päästöraja-arvon saavuttamista tarkastellaan eri parametrien osalta kolmen näytteen keskiarvon perusteella. Useaan näytteeseen perustuva päästömittauksen on perusteluissa arvioitu parantavan myös määräyksessä 11 edellytetyn leviämismallin luotettavuutta.

Hallinto-oikeus toteaa, että ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ratkaistaan ensisijaisesti lupahakemuksessa esitettyjen selvitysten perusteella. Hakemuksessa esitettyjen seikkojen perusteella on muun ohella kyettävä arvioimaan toiminnan ympäristövaikutukset sekä se, täyttääkö toiminta ympäristönsuojelulaissa edellytetyt vaatimukset. Lähtökohtana on, että mitä tärkeämpi jokin tieto on lupaharkinnassa luvan myöntämisen edellytysten ja lupamääräysten asettamisen kannalta, sitä tarkempia selvitysten on oltava.

Hajuvaikutusta asuinalueella on arvioitu hajupaneelilla ennen piipun korottamista 50 metriin. Asiassa saadun selvityksen perusteella hajuhaittailmoituksia on tehty ja hajuhaittoja on esiintynyt asfalttiaseman ympäristössä myös hajun vähentämiseen tähtäävien toimien, kuten piipun korottamisen ja massaradan koteloinnin jälkeen. Aseman toimintaan liittyen on toteutettu hajumallinnus tilanteessa, jossa hajun vähentämiseen tähtäävät toimet, kuten piipun korotus, on tehty, mutta toimien tosiasiallista tehokkuutta hajupäästöjen vähentämisen kannalta ei ole ollut mahdollista arvioida lupakäsittelyn aikana, etenkin kun otetaan huomioon valituksenalaisella päätöksellä muutettu toiminnan laajuus rekisteröityyn toimintaan nähden. Alueella ei ole tehty hajupaneeleita piipun korottamisen ja massaradan koteloinnin jälkeen.

Asiassa on kuitenkin tehty hajun leviämisen mallinnus vuonna 2023 (piipun korotus ja käyntimäärän nosto huomioiden), jossa on arvioitu toiminnan lyhytkestoista ja pitkäkestoista hajua sekä hajun esiintymistä vuositasolla. Selvityksen perusteella hajun leviäminen on voimakkaasti sidonnainen hajun lähtöpitoisuuteen, joka on aikaisemmassa toiminnassa voimakkaasti vaihdellut. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 11 hajulle on määrätty 25 000 HY/Nm³ enimmäispitoisuus, johon verrattua etenkin vuonna 2022 mitatut hajupitoisuudet ovat olleet moninkertaisia, mikä on ollut omiaan vaikuttamaan toiminnasta tuolloin koettuun hajuhaittaan. Mallinnuksen perusteella kyseisellä hajun lähtöpitoisuudella voimakasta lyhytkestoista hajupitoisuutta esiintyisi noin 200–400 metrin etäisyydellä asfalttiasemasta. Pitkäkestoista selkeästi tunnistettavaa hajupitoisuutta ei mallinnuksessa havaittu lainkaan edellä mainitulla enimmäispitoisuudella. Lisäksi kyseisellä pitoisuudella on vuositasolla mallinnettu, ettei hajupitoisuuden tuntikeskiarvo 2 HY/m³ ylitse yhdessäkään asuinalueiden piha-alueilla vähintään 98 %:n kokonaisuudessa. Lisäksi lupamääräyksessä 11 on asetettu kyseinen tuntikeskiarvo koskemaan laitoksen toiminta-aikaa, ei koko kalenterivuoden aikaa, joka vähentää huomattavasti laskettavaa kokonaisaikaa ja sitä kautta haitallisen hajuhaitan esiintymistä ottaen huomioon laitoksen toiminta-aika vuodessa.

Suomessa ei ole annettu tarkempia säännöksiä nyt kysymyksessä olevan toiminnan aiheuttamasta hyväksyttävästä hajupitoisuudesta. Eräistä naapurisuhteista annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat. Hajun häiritsevyyteen vaikuttaa merkittävästi sen voimakkuus, kesto, ajoittuminen, toistuvuus ja epämiellyttävyyden lisäksi altistuvan alueen käyttötarkoitus.

Toiminnan hajupäästöjen osalta toiminnassa on tunnistettu niiden pääasiallisiksi lähteiksi piipun kautta johdetut savukaasut. Hakemuksessa hajuhajupäästölähteiksi on mainittu bitumisäiliöiden täyttö ja asfaltin lastaus sekä arvioitu täytön hajupäästön olevan merkityksellisen lähiympäristölle. Lastauksen hajupäästöt on otettu valituksenalaisessa päätöksessä huomioon. Kun otetaan huomioon häiriintyvän asutuksen läheisyys ja asfaltin

tuotantomäärän kasvu, voi myös bitumisäiliöiden täytöllä ja niistä aiheutuvilla hönkäkaasujen määrällä olla hajuhaitan osalta vaikutusta toiminnasta aiheutuvan haitan määrään paikallisesti. Tämän takia hallinto-oikeus on lisännyt lupamääräyksiin 11 ja 13 maininnan bitumisäiliöiden hönkäkaasuista mitattavana ja hallittavana hajapäästölähteenä. Kun otetaan huomioon vuoden 2023 hajumallinnus ja asiakirjoissa esitetty selvitys hajuhaitoista, ja se, että tuntikeskiarvo tyypillisesti aliarvioi hajun esiintymistä, hallinto-oikeus on lisännyt lupamääräyksen 11 mukaisessa mallinnuksessa huomioitavaksi myös lyhytkestoisen hajun, joka voi hetkellisesti olla merkittäväkin. Edelleen hajun ajallisessa esiintymisessä on tarpeen ottaa huomioon vuoden 2023 hajumallinnuksen hajutunnit. Muutoksien takia hallinto-oikeus on jatkanut lupamääräyksissä 11 ja 13 annettuja määräaikoja.

Aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksessä 11 käytetty $2,0 \text{ HY/m}^3$ on yleisesti käytetyn $1,0 \text{ HY/m}^3$, jota pidetään lievänä hajuna ja $3,0 \text{ HY/m}^3$, jota pidetään selvänä hajuna, väliltä. Aluehallintoviraston päätöksen perusteluissa on todettu, että eurooppalaisessa käytännössä hyvin vastenmielisenä hajun raja-arvona voidaan pitää $0,5\text{--}3,5 \text{ HY/m}^3$ ja häiritsevän hajun raja-arvona $3\text{--}10 \text{ HY/m}^3$. Lupamääräyksessä käytettyä hajupitoisuutta $2,0 \text{ HY/m}^3$ voidaan siihen liittyvistä epävarmuuksista huolimatta näissä olosuhteissa ja tässä tapauksessa ennalta-arvioiden pitää lähtökohtaisesti riittävänä osaltaan ehkäisemään toiminnasta aiheutuvaa kohtuutonta rasisitusta ja terveyshaittaa, vaikka sen avulla ei kyetä hallitsemaan lyhytaikaisesta hajusta aiheutuvaa häiritsevyyttä. Hallinto-oikeuden käsityksen mukaan HY/m^3 (oikeastaan ou_E/m^3) on Suomessa yleisesti käytetty mittayksikkö hajun haitallisuuden arviointiin. Laitoksen toiminta-ajaksi on hakemuksen hajumallinnuksissa ilmoitettu 2 060 tuntia vuodessa, joten 2 %:n osuus, jolloin edellä mainitun hajupitoisuuden arvon ylittäviä pitoisuuksia saisi ilmetä on alle 41,2 tuntia laitoksen toiminta-aikana, jota voidaan näissä olosuhteissa ja tässä tapauksessa pitää vähäisenä aikana. Mallinnusten mukaan pääasialliset hajuhaitat ilmenevät alueella, joka ei ole pääasiallisesti asuinkäytössä vaan on tyypillisestä haja-asutusalueetta, jolla maankäyttö on moninaista.

Koska valituksenalaisen päätöksen liittyä toiminnan muutos, jolla voi olla vaikutusta hajupäästön määrään ja toiminnassa on ollut aikaisemmin hajupäästöjen osalta osittain päästöjen ehkäisemiseen liittyvien laitteistojen toimintahäiriöiden vuoksi voimakasta vaihtelua, tulee asiassa määrätä toiminnan alkuvaiheessa riittävän usein toistuva toiminnan ilmapäästöjen tarkkailu, jotta voidaan varmistaa, että toiminta kaikissa tuotannon olosuhteissa täyttää lupamääräyksessä 10 asetetun hajupitoisuustason sekä lupamääräyksessä 11 asetetun hajupitoisuuden tuntikeskiarvon asuinkiinteistöjen piha-alueilla. Mahdollisimman usein tapahtuvalla tarkkailulla saadaan myös parempi käsitys siitä, miten hajuhaittaan vaikuttavat erilaiset hakemukseen liitettyssä selvityksessä mainitut raaka-aineiden, tuotanto-olosuhteiden sekä poistokaasun johtamiseen liittyvät muutokset. Tähän nähden ja koska valituksissa on vaadittu päätöksen kumoamista, on hallinto-oikeus kokonaiskuvan saamiseksi muuttanut lupamääräyksen 20 hajun tarkkailun jokaisena toimintakuukautena suoritettavaksi kahden vuoden ajan ja myöhemmin mahdollisesti kaksi kertaa vuodessa tehtäväksi.

Aikaisemman mittaushistorian sekä hakemuksen liitteenä esitetyn selvityksen perusteella kierrätysasfaltin käytöllä voi olla vaikutusta hajupäästöön ja hajuhaitan esiintymiseen, jonka takia sitä ei ole mahdollista korottaa aikaisempaan toimintaan verrattuna hakijan esittämään 80 %:n yksittäisissä asfalttimassatyypeissä. Lisäksi hakemukseen liitetty hajupäästöjen leviämistä asfalttiaseman ympäristöön koskevan selvityksen (29.9.2023 ja 25.1.2024) perusteena käytetty mittaustulos on saatu, kun mittauksen aikana käytettiin 50 % kierrätysasfalttia, jonka takia kierrätysasfaltin käyttömäärää ei tämän selvityksen perusteella voida kasvattaa aiempaan nähden tuotantomäärän nostamisen yhteydessä. Mainittuihin seikkoihin nähden, ja koska hakemuksen mukaan toiminnassa pääosin käytetään 30–60 % kierrätysasfalttia, hallinto-oikeus on rajannut lupamääräyksessä 1 jäteasfaltin enimmäisosuuden 60 prosenttiin tuotantoeräkohtaisesti, jolloin se vastaa pääosin hakemuksessa esitettyä. Kyseinen rajoitus ei hallinto-oikeuden arvion mukaan ole myöskään toiminnanharjoittajan kannalta kohtuuton, kun otetaan huomioon myös mitä myöhemmin on todettu mahdollisuudesta muuttaa lupaa lupamääräykseen 13 lisätyn selvitysvelvoitteen perusteella.

Edellä todetulla tavalla ympäristölupaharkinta perustuu lähtökohtaisesti hakemukseen liitettyyn selvitykseen ja lupaharkinnan arviointi suuntautuu tulevaisuuteen sisältäen tämän vuoksi aina jossain määrin epävarmuutta siitä, vastaavatko päästöt hakemuksessa esitettyä. Nyt kysymyksessä olevassa tapauksessa toimintaa on aiemmin osittain samalla tavalla harjoitettu rekisteröinnin nojalla jo ennen lupapäätöksen antamista. Yksityishenkilöiden hakemuksen käsittelyn aikana toimittamaan asiakirjaan ja valitukseen on liitetty selvitystä vuonna 2024 alueella tehdyistä hajuhavainnoista. Selvityksen mukaan muun ohella mainittuna vuonna, siis päästöjen vaikutusten vähentämiseen tähtäävän piipun korottamisen jälkeen, on aikavälillä 9.4.–3.12.2024 tehty useiden eri henkilöiden toimesta yhteensä noin sadan päivän aikana yli 170 hajuhavaintoa. Havaintojen kestoja ei kaikin osin ole merkitty, mutta pisimmillään hajuhavainnon kestoksi on merkitty 11,5 tuntia. Havainnoista saatu selvitys hallinto-oikeuden käsityksen mukaan poikkeaa mallinnuksissa hajusta ja sen häiritsevyydestä esitettyyn nähden.

Kuitenkin on otettava huomioon, että havainnot on tehty ennen luvan myöntämistä ja siten tilanteessa, jossa toiminta ei kaikin osin ole vastannut valituksenalaisessa päätöksessä esitettyä. Valituksenalaisessa päätöksessä on annettu sitovat päästöraja-arvot ja toiminta tulee järjestää siten, että näihin arvoihin päästään. Koska päästöjä ilmaan voidaan vähentää optimoimalla tuotantoprosesseja, rajoittamalla kierrätysasfaltin osuutta valmistettavasta asfalttimassasta tai käyttämällä toimintaan soveltuvia puhdistuslaitteistoja, hallinto-oikeus ei ole tässä vaiheessa määrännyt savukaasujen puhdistustekniikasta. Asiassa on otettava huomioon, että päästöjen määräytymisen eri osatekijät muodostavat kokonaisuuden, jossa sovellettavan puhdistustekniikan valinta tai tarpeellisuus ylipäänsä riippuu muista päästöihin vaikuttavista osatekijöistä, tässä tapauksessa prosessiteknisistä valinnoista ja kierrätysasfaltin osuudesta prosessin raaka-aineissa. Mainittujen seikkojen ja erityisesti alueella tehdyistä hajuhavainnoista johtuvien epävarmuustekijöiden vuoksi hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräyksen 13 teknis-taloudellisen

selvityksen koskemaan mahdollisesti hajupäästön rajoittamista, jos se mittaustulosten perusteella katsotaan tarpeelliseksi. Päästöjen ehkäisemisen tarve ja keinot on lopullisesti valittava lupamääräyksessä 13 määrätyn teknis-taloudellisen selvityksen perusteella. Selvityksessä on esitettävä arvio savukaasujen käsittelyjärjestelmän tarpeesta. Selvityksessä on otettava huomioon lupamääräyksen 20 mukaisesti suoritettavat mittaukset, lupamääräyksessä 25 tarkoitetut ilmoitukset sekä niistä lupamääräyksen 20 mukaisissa raporteissa esitetyt seikat. Pölynsuodatusjärjestelmän häiriön osalta lupamääräys 28 on riittävä varmistamaan toiminnan poikkeustilanteissa. Hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä 20, jotta ilmoitusjärjestelmästä saatava tieto koetusta hajuhaitasta voidaan yhdistää paremmin mittaustuloksiin ja verrata sitä hajumallinnuksen arvioihin mittaustulosten raportoinnissa. Lisäksi lupamääräystä 25 on muutettu kirjauksien laajuuden osalta, jotta keskeiset hajun häiritsevyyteen liittyvät tiedot ovat tallennettu sekä lisätty määräys tarpeellisesta toiminnasta hajuhaitan ilmetessä.

Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus on lisännyt lupamääräykseen 13 maininnan ympäristönsuojelulain 54 §:n perusteella tehdyn selvityksen jälkeisestä mahdollisuudesta täsmentää lupamääräyksiä tai täydentää lupaa. Lupaviranomainen voi siten selvityksen sisällön perusteella tarvittaessa täydentää lupaa ja muuttaa lupamääräyksiä luvan myöntämisedellytysten ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttämisen varmistamiseksi esimerkiksi täydentämällä lupaa hajupäästöjen rajoittamisen osalta, muuttamalla lupamääräyksessä 2 tarkoitettuja toiminta-aikoja tai toisaalta poistamalla lupamääräyksestä 1 hallinto-oikeuden siihen lisäämän tuotantoeräkohtaisen rajoituksen jäteasfaltin käyttämiselle. Myös lupamääräyksessä 11 mainitun hajupitoisuuden 2,0 HY/m³ soveltuvuutta asuinalueelle aiheutuvien hajuhaittojen rajoittamiseen voidaan nyt kysymyksessä olevassa tapauksessa arvioida uudelleen selvityksen perusteella.

1.2.5 Johtopäätökset

Edellä lausutun perusteella hallinto-oikeus katsoo, että ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset ovat täyttyneet hakemuksen mukaiselle toiminnalle ja hajupäästön ei voida ennalta arvioiden katsoa aiheuttavan kohtuutonta rasitusta, kun lupamääräyksiä 1, 11, 13, 20 sekä 25 muutetaan hallinto-oikeuden päätöksestä ilmenevästi. Muilta osin valituksenalaista päätöstä ei ole valituksien johdosta syytä enemmälti muuttaa.

Näin ollen asiassa ei ole myöskään syytä kumota ympäristönsuojelulain mukaista oikeutta aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

2. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Pykälän 2 momentin mukaan

korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Lainkohdan yksityiskohtaisten perusteluiden (HE 29/2018 vp) mukaan lähtökohta on, että mikäli julkinen osapuoli häviää asian, se velvoitettaisiin korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut. Perusteluiden mukaan korvausvelvollisuuden perusteita arvioitaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota asiassa annettuun ratkaisuun. Asiassa annetun ratkaisun merkitystä arvioitaessa olisi kuitenkin aiheellista ottaa huomioon, että hallintoprosessissa ei läheskään aina ole yksiselitteisesti osoitettavissa voittajaa tai häviäjää, eikä oikeudenkäyntikulujen korvausvelvollisuutta voi siten perustaa yksin voittaja-häviäjä-asetelmaan. Tuomioistuimen asiassa antama ratkaisu voi olla sisällöltään sellainen, että osapuolten on kohtuullista itse vastata oikeudenkäyntikuluistaan.

Pykälän 2 momenttia koskevien yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan jos oikeudenkäynnin tarve on aiheutunut viranomaisen selvästi lainvastaisesta ratkaisusta, olisi kohtuullista, että yksityinen asianosainen saa korvausta hänelle tästä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi silloin, kun viranomainen on päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltansa tai kun kyse on selvästi harkintavallan väärinkäytöstä. Tulkinnanvarainen tai vähäinen virhe asian käsittelyssä ei välttämättä muodostaisi viranomaiselle korvausvelvollisuutta.

Kun otetaan huomioon asian laatu sekä oikeudellinen epäselvyys, ei ole pidettävä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla kohtuuttomana, että valittajat joutuvat pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Oikeudenkäynnin ei voida katsoa johtuneen viranomaisen selvästi lainvastaisesta ratkaisusta. Asiassa ei ole ilmennyt seikkoja viranomaisen toimivallan ylityksestä taikka harkintavallan väärinkäytöstä. Näin ollen asiassa ei ole perusteita määrätä viranomaista tai muutakaan tahoja korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikuluja.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Nurmijärven kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksestä

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **15.6.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Arto Hietaniemi ja Janne Marttila sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomarit Petri Hiltunen ja Jaakko Heinolainen.

Esittelijä   Maiju Sulin

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Nurmijärven kunta asiakumppaneineen
Jäljennös maksutta	GRK Suomi Oy Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomainen Nurmijärven kunnan kaavoitusviranomainen Nurmijärven kunnan pelastusviranomainen Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen Lupa- ja valvontavirasto/yleisen edun valvontayksikkö Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
  - soveltuvalla tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
  - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
  - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
  - vaatimusten perustelut
  - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/ /